

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného: **Z.**, IČO: X., so sídlom B., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. F. N., advokátom, B., proti povinnému: **D. P.**, bytom S., o **vymoženie 218,32-EUR s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 6Er 2206/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. januára 2010 sp. zn. 17 CoE 170/2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením Okresný súd Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11. novembra 2009 č.k. 6Er 2206/2008-14 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Súd po vydaní poverenia súdnemu exekútorovi JUDr. V. K. dospel k záveru, že tu existujú dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná, nakoľko exekučný titul, ktorý má byť podkladom pre exekúciu, je nulitným aktom, bez právnej sily a účinnosti. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým že podľa výpisu z obchodného registra už v súčasnosti zaniknutej poisťovne P. bolo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo dňa 1.7.1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.7.1999, číslo 3215/1999-A, tomuto subjektu zrušené povolenie na zriadenie zdravotnej poisťovne v zmysle zák. č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov. Podľa § 34 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z. z. v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia o zrušení povolenia na zriadenie rezortnej poisťovne táto poisťovňa vstúpila do likvidácie. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 7K 70/01 zo dňa 20.4.2001 bol na majetok poisťovne podľa zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov vyhlásený konkurz. Správca konkurznej podstaty úpadcu v priebehu konkurzného konania vydal

platobný výmer, ktorý má byť exekučným titulom pre exekúciu prebiehajúcu v tomto konaní, a to vo väzbe na postúpenie pohľadávky na oprávneného z tohto konania. Platobný výmer, ktorý mal byť exekučným titulom, nebol vydaný zdravotnou poisťovňou, ale správcom konkurznej podstaty úpadcu. Z ustanovení zák. č. 328/1991 Zb. pre správcu konkurznej podstaty však nevyplýva oprávnenie vydávať individuálne akty orgánu verejnej moci (správy). Pod správou majetku úpadcu nemožno rozumieť výkon práv prislúchajúci orgánu verejnej moci (zdravotnej poisťovne). Správca konkurznej podstaty má iba právo (a povinnosť) vykonať všetky procesné úkony (podať žalobu, resp. podnet orgánu, ktorý je oprávnený o veci rozhodnúť) v záujme uspokojenia pohľadávok úpadcu. Postavenie orgánu verejnej správy by mohlo byť správcovi konkurznej podstaty dané len právnou úpravou, ktorá by *expressis verbis* takéto oprávnenie správcovi konkurznej podstaty priznávala. Pokiaľ takúto právnú úpravu právny poriadok neobsahuje, správca konkurznej podstaty nie je oprávnený vydávať individuálne právne akty, ktoré sú exekučným titulom v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku. Keďže platobný výmer vydaný správcom konkurznej podstaty je nulitným aktom, takéto rozhodnutie nie je možné vykonať. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho akoby neexistoval. Dôsledkom uvedeného v predmetnej veci absentuje exekučný titul pre vykonanie exekúcie a exekúcia je neprípustná.

Krajský súd v Trenčíne na základe odvolania oprávneného uznesením z 19.januára 2010 sp.zn. 17 CoE 170/2009 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Plne sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o neprípustnosti exekúcie aj dôvodmi, ktoré ho k tomu záveru viedli.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj uznesenie prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom na ďalšie konanie. V dovolaní namietal že mu ako účastníkovi konania postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súdy nižších stupňov nesprávne právne posúdili ako nulitný akt platobný výmer vydaný správcom konkurznej podstaty. Poukazoval na konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej v prípade nulity právneho aktu musí ísť o jednoznačné, zjavné a hrubé porušenie zákona alebo procesných princípov. Vyslovil názor, že správca konkurznej podstaty je oprávnený vydávať platobný výmer mene zdravotnej poisťovne ako exekučné tituly, pretože je oprávnený aj vykonávať práva a povinnosti súvisiace s nakladaním s majetkom úpadcu. Okrem toho namietal, že prípadnú absenciu takéhoto oprávnenia môže súd skúmať iba v rámci opravného

prostriedku smerujúcemu proti takémuto rozhodnutiu (§ 250j ods.3 O.s.p.), nie však exekučnému súdu.

Povinný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenie dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle § 239 O.s.p. platí, že proti uzneseniu je dovolanie prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie, ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/O.s.p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie však nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Citované ustanovenia neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V danom prípade dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktoré nevykazuje znaky ani jedného z uznesení uvedených v ustanovení § 239 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods.1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to

účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

V danej veci tieto nedostatky a vady konania neboli dovolacím súdom zistené.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu v zmysle ust. § 237 písm. f/ O.s.p. , ktorý dovolateľ vytýka, najvyšší súd nezistil pochybenie zo strany prvostupňového a ani odvolacieho súdu. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O procesnú vadu v zmysle tohoto ustanovenia ide len vtedy, keď súd neumožnil účastníkovi vykonať v priebehu konania práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä právo predniesť (doplniť, či dopĺňovať) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 118 ods. 1 a 3, § 123, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.).

Dovolateľ namieta, že odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom avšak z obsahu dovolania vyplýva, že toto odňatie má spočívať v tom, že vec nesprávne právne posúdil. Treba preto predovšetkým uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav vyjadreným v rozhodnutí, sa vo všeobecnosti účastníkovi neodníma možnosť

uplatnenia jeho procesných práv v zmysle citovaného ustanovenia (viď R 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky síce všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov samo o sebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003).

Najvyšší súd však na tomto mieste zdôrazňuje, že interpretačná prax dovolacieho súdu je jednotná v tom, že predpokladom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následné vydanie upovedomenia o začatí exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom sa musí jednať o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke. Iba vykonateľné rozhodnutie totiž umožňuje v exekučnom konaní vynútiť plnenie. Súd sa pri skúmaní toho, či rozhodnutie je vykonateľné zaoberá predovšetkým tým, či sa jedná o rozhodnutie, ktoré možno vykonať podľa Exekučného poriadku, a či rozhodnutie je vykonateľné po formálnej ako aj po materiálnej stránke. Ide pritom o predpoklady, ku ktorým súd prihliada z úradnej povinnosti. Súčasťou týchto predpokladov je, že exekučný titul bol vydaný orgánom na vydanie takéhoto rozhodnutia príslušným. Ak rozhodnutie vydal nepríslušný orgán, ide o právny akt nulitný, pri ktorom sa pre účely exekučného konania neuplatňuje princíp jeho správnosti ale naopak, má to za následok, že takéto rozhodnutie nie je možné vykonať. Nie je totiž aktom štátnej správy, resp. verejnej moci. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho akoby neexistoval.

Vzhľadom na vyššie uvedené, treba aj na vydanie platobného výmeru správcom konkurznej podstaty v danej veci hľadať ako na nulitný akt. Toho dôsledkom je, že v preskúmvanej veci absentuje exekučný titul pre vykonanie exekúcie. Pokiaľ ide o právne dôsledky nulitného aktu dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 56/1995, č. 70/1998, č. 72/1998, pričom do osobitnej pozornosti dáva rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené pod č. 58/1997, ktoré *expressis verbis* vyslovilo záver, že výkon rozhodnutia je neprípustný, ak je „exekučný titul“ nulitným právnym aktom.

Najvyšší súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti rozhodnutie sp.zn. 3MCdo 20/2008, s ktorým sa plne stotožňuje. Súčasne zdôrazňuje, že práve jednotná interpretácia právnych predpisov je jedným z prostriedkov spravodlivého súdneho procesu.

Nakoľko prípustnosť dovolania oprávneného nemožno vyvodit' z ustanovení § 239 a § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods.1 písm. c) O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Náhradu trov dovolacieho konania povinnému nepriznal, pretože si ich náhradu neuplatnil.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 28. septembra 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta